

УДК 376-054.62:578.834.

Ольга Поляковська

Криворізький державний педагогічний університет, Україна

ТЕНДЕНЦІЇ ВПЛИВУ COVID-19 НА КОНТИНГЕНТ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ КРИВОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Olga Poliakovska

Kyryvi Rih state pedagogical university, Ukraine

COVID-19 INFLUENCE TRENDS ON FOREIGN STUDENTS ENROLMENT IN KRYVYI RIH NATIONAL UNIVERSITY

Сьогодні Україна, як і весь світ переживає кризу пов'язану із розповсюдженням Covid-19, масштаби впливу на систему вищої освіти та наслідки ще незрозумілі. Однак вже зараз відстежуємо певну суперечливу тенденцію щодо такого важливого аспекту сучасної вищої освіти, як надання освітніх послуг іноземним громадянам. На основі порівняльної характеристики статистичних даних вступної кампанії іноземних студентів Криворізького національного університету за 2019-2020 та 2020-2021 навчальні роки констатуємо низку таких тенденцій.

Криворізький національний університет (далі - КНУ) розпочав підготовку іноземних студентів із 1962 р. та продовжує активно розвиває вищезазначений напрям діяльності, як складової частини стратегії освітньої інтернаціоналізації. Сьогодні структура підготовки іноземних студентів у КНУ представлена відділенням з підготовки іноземних громадян до вступу у заклади вищої освіти (далі - ЗВО) та відділенням, що забезпечує основне навчання за освітніми ступенями “Бакалавр”, “Магістр”, “Доктор філософії” на 8 факультетах, за 26 спеціальностями. Навчання реалізується за денною та заочною формами.

Порівняння контингенту вступників станом на жовтень 2019 та 2020 рр. дає підстави для висновку, що ЗВО внаслідок кризи Covid-19 зіткнувся зі змінами у кількісних показниках іноземних студентів. Означена тенденція відмічається зокрема у кількості запрошень на навчання. На підготовчому відділенні порівняно з минулим роком маємо загальну негативну різницю - 97%. Зокрема, за ступенем бакалавр (денна форма навчання) кількість вступників не змінилася, за ступенем бакалавр (заочна форма навчання) та магістр (денна форма навчання та заочна форма навчання) маємо 100% негативної різниці.

Чисельні втрати контингенту іноземних студентів, на нашу думку, зумовлені багатьма факторами. Серед них ми можемо виокремити глобальні

(обмеження щодо надання іноземним студентам віз для навчання; психоемоційні настрої абітурієнтів, що зменшують привабливість навчання за кордоном; зменшення глобального фінансування, що обмежує здатність фізичних осіб витратити кошти на користь вищої освіти; збільшення вартості авіаквитків для здійснення соціального дистанціювання у повітряному пасажирському транспорті; збільшення пропозицій віртуальної міжнародної освіти) та локальні (складна непередбачувана епідеміологічна ситуація, відсутність дієвого механізму дистанційного вступу іноземних громадян).

Проте відзначаємо, що контингент бакалаврату денної форми навчання зберіг свої позиції завдяки тому факту, що більшість випускників підготовчого відділення минулого року за різними причинами не змогли виїхати з країни і, враховуючи відносно стабільну ситуацію з Covid-19 навесні та влітку 2020 р. в нашому регіоні, вирішили продовжити навчання. Важливо відзначити, що серед іноземних студентів, які навчаються на різних курсах денного відділення відстежується тенденція до переведення на заочну форму навчання. Із огляду на складність ситуації в країні, строки прийому іноземних громадян у ЗВО України продовжено до 15 грудня 2020 р., тому робити однозначні висновки ще зарано, однак маємо сумніви, щодо збільшення кількості іноземних студентів у вітчизняних ЗВО у поточному навчальному році.

Із початку пандемії українські заклади вищої освіти активно долучилися до використання різноманітних форм дистанційного навчання, як дієвого короткострокового рішення та тимчасового вирівнювання ситуації. Однак вважаємо, що таке переведення навчального процесу в онлайн режим на постійній основі може спричинити значні зміни в фінансовому секторі ЗВО, а саме оплата за навчання має бути конкурентоздатною, адже не всі здобувачі вищої освіти бажають навчатися дистанційно. Ще одним суперечливим результатом вважаємо зниження конкурентоспроможності регіональних ЗВО, що збільшує зовнішню освітню конкуренцію.

Освітня спільнота має вчасно відреагувати на складність ситуації і зрозуміти, що час традиційної вищої школи проходить, важливо ефективно використовувати сучасні можливості дистанційного навчання. Поєднання офлайн та онлайн освіти дозволяє бути більш гнучкими та вчасно реагувати на такі кризові ситуації. З іншого боку, дистанційне навчання, навіть добре організоване, не замінить особистого спілкування викладача та студента, що є особливо важливим у навчанні іноземних студентів. Адже спільна присутність дає викладачеві можливість відчувати безпосередньо емоційний стан студентів, реагувати на їхні потреби, мотивувати до їх навчання тощо.

У підсумку зазначимо, що сучасна ситуація вимагає перегляду, переосмислення, швидкого реагування та якісного оновлення всіх аспектів підготовки іноземних студентів у ЗВО України. Задля досягнення стабільності у визначеному напрямі освітянам, які працюють з іноземними студентами, на нашу думку, необхідна своєчасна підтримка Міністерства освіти і науки України та організація онлайн зустрічей керівників відділів по роботі з